

Asia: VN/26856/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölainsäädännöstä

Lausunnonantajan lausunto. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi ympäristöministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti.

Kommentit luvusta 1 Yleiset säännökset

Suomen Uusiutuvat kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa luonnoksesta hallituksen esitykseksi alueidenkäyttölainsäädännöstä (myöhemmin ”luonnos” tai ”lakiluonnos”).

Suomen uusiutuvat ry on entinen Suomen tuulivoimayhdistys, joka laajensi kesällä 2024 toimintansa maa- ja merituulivoiman lisäksi teollisen kokoluokan aurinkovoimaan sekä tuuli- ja aurinkovoimahankkeiden yhteyteen rakennettaviin energiavarastoihin. Suomen uusiutuvat ry:ssä on noin 240 jäsenyritystä, jotka edustavat laajasti tuuli- ja aurinkovoima-alan hankekehittäjiä ja alihankintaketjuja.

Aluksi haluamme korostaa, että alueidenkäyttölain 5 § määritellyt tavoitteet ovat ristiriidassa lain tuulivoimaa ja aurinkovoimaa säätelevien lukujen 8 ja 9 kanssa. Näissä luvuissa esitetyt tuulivoiman etäisyyssääntely ja aurinkovoimarakentamisen kaavoitusraja sekä muut rajoitukset eivät edistä yhdyskuntarakenteen ja alueidenkäytön taloudellisuutta tai yhdyskuntarakentamisen taloudellisuutta. Kyseiset säännökset haittaavat myös luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilymistä, ympäristönsuojelua ja ympäristöhaittojen ehkäisemistä sekä luonnonvarojen säästeliästä käyttöä. Ennen kaikkea lukujen 8 ja 9 säännökset estävät ilmastonmuutoksen hillintää sekä heikentävät elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja toimivan kilpailun kehittymistä.

Kommentit luvusta 2 Viranomaisten tehtävät

Luvun 2 esitys viranomaisten tehtävistä on ristiriidassa lain 68 § kanssa. 68 §:ssä esitetty etäisyyssääntely tekee tuulivoimalle maakuntakaavasta käytännössä lähes sitovan, eikä salli kuntakaavoituksessa tehtävää alueiden tarkentumista ja kunnan huolehtimista omasta alueidenkäyttönsä suunnittelusta.

Mikäli tuulivoimakaavoitus siirtyy tosiasiallisesti kunnilta maakunnille, ei maakunnilla ole tehtävään riittäviä resursseja. Esimerkiksi maakuntakaavoitusvaiheessa ei ole käytettävissä tuulivoimaosayleiskaavan laadinnassa käytettäviä resursseja ja yksityiskohtaisia, tarkkoja selvityksiä.

Kommentit luvusta 3 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

-

Kommentit luvusta 4 Maakuntakaava

Suomen uusiutuvat kannattaa maakuntakaavan ”lentokorkeuden” kasvattamista ja maakuntakaavoituksen keskittämistä maakunnallisesti ja valtakunnallisesti tärkeisiin hankkeisiin. Samalla 68 § tekee kuitenkin tuulivoimalle maakuntakaavasta lähes sitovan, eikä salli edes nykyisen kaltaista maakuntakaavan tarkentumista ilman tiukemman etäisyysrajan huomioimista tai haastavia neuvotteluja asuinkiinteistöjen omistajien kanssa. Nyt esitetty 68 § on räikeästi ristiriidassa lakiluonnoksen 4 §:n kanssa, jonka mukaan maakuntakaava sisältää yleispiirteisen suunnitelman alueidenkäytöstä maakunnassa tai sen osa-alueella.

Maakuntakaavoitusvaiheessa ei ole käytettävissä tuulivoimaosayleiskaavan laadinnassa käytettäviä resursseja ja selvityksiä. On aivan ilmeistä, että maakuntakaavoituksessa ei voida tehdä niin yksityiskohtaisia selvityksiä ja vaikutusten arviointeja kuin tuulivoimaosayleiskaavassa, jolloin aluetta on voitu tarkentaa yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa. Tämä ei kuitenkaan lakiluonnoksessa toteudu tuulivoiman osalta luvussa 8 kiristyvän sääntelyn vuoksi.

Ehdotetut muutokset 68 §:ään tarkoittavat, että myös pienempiä, lähtökohtaisesti maakunnallisesti merkittävän hankkeen rajan alittavia tuulivoimahankkeita tullaan enenevässä määrin pyrkimään huomioimaan maakuntakaavoissa omilla aluevarauksilla. Tämä ei täytä lakiehdotuksen tavoitteita siitä, että maakuntakaavan lentokorkeutta nostetaan nykyistäkin yleispiirteisemmäksi kaavainstrumentiksi. Lisäksi, kun maakuntakaavaan merkityllä tuulivoima-aluemerkinnällä ja sen rajauksella on välittömiä oikeudellisia vaikutuksia (68 §:n mukaisen asuinrakennuksen omistajan suostumuksen tarve), ei maakuntakaavan yleispiirteisyys tosiasiallisesti toteudu.

Kommentit luvusta 5 Yleiskaava

-

Kommentit luvusta 6 Asemakaava

-

Kommentit luvusta 7 Vähittäiskaupan suuryksiköitä koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 8 Tuulivoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

Uusiutuvat energianlähteet ovat avainasemassa teollisuuden vihreässä siirtymässä ja Suomen talouskasvun mahdollistamisessa. Tällä vuosikymmenellä maatuulivoima on tärkein uusiutuvan energian lähde ja ensi vuosikymmenen alusta lähtien tulevat kasvavassa määrin myös merituulivoima ja aurinkovoima. Teollisuuden vihreä siirtymä sekä vetytalous nojaavat tällä hetkellä nimenomaan kehitteillä olevista maatuulivoimahankkeista saatavaan edulliseen ja puhtaaseen sähköön suunnitellessaan Suomeen uusia investointeja.

Suomen uusiutuvat pitää kannatettavana, että tuulivoimarakentamista ohjaava lukuun 8 sisällytetty tuulivoimaosayleiskaava pidetään alueidenkäyttölain uudistamisen jälkeen osana kaavoitusjärjestelmää. Tuulivoimaosayleiskaava on osoittautunut toimivaksi suunnitteluinstrumentiksi. Lähes kaikki Suomeen rakennetut tuulivoimalat ja suunnitteilla olevat tuulivoimahankkeet on toteutettu tuulivoimaosayleiskaavalla.

Emme sen sijaan kannata alueidenkäyttölain luonnokseen sisällytettyä lisäsääntelyä. Erityisen ongelmallisena näemme 68 §:n 2 momentin, jonka mukaan tuulivoimalan, joka ei sijaitse maakuntakaavassa määritetyllä tuulivoima-alueella, tulee sijaita vähintään 8 x voimalan kokonaiskorkeuden etäisyydellä asuinrakennuksista ja kaavoissa määritetyistä tai luvituista asuinrakennuspaikoista.

YLEISTÄ TUULIVOIMALOIDEN ETÄISYYDESTÄ ASUTUKSESTA

Tasapuolisen kohtelun ja teknologianeutraalin lähestymistavan mukaisesti tuulivoiman sijoittumisen perustana on perusteltua säilyä myös jatkossa tapauskohtainen arviointi kuten muillakin ihmistoiminnoilla. Mikäli etäisyydestä kuitenkin päätetään antaa tarkempia sääntöjä, se tulisi tehdä asetuksen muodossa. Alueidenkäyttölaissa ei ole etäisyyssääntöä esim. SEVESO-laitoksille, ydinvoimalle eikä muillekaan maankäyttörajoituksia aiheuttaville toiminnoille, vaan näiden kaavoitus perustuu tapauskohtaiseen arviointiin tai asetustasoiseen sääntelyyn. Näin tulisi jatkossa olla myös tuulivoimalle.

Esitetty etäisyyssääntö, eli kahdeksan kertaa tuulivoimalan kokonaiskorkeuden etäisyys, ei perustu vaikutusten arviointiin. Näin merkittävä muutos nykyisestä sääntelystä edellyttäisi huolellista ja laajaa vaikutusten arviointia sekä selkeitä ja kaikenkattavia perusteluja.

Lakiluonnoksessa vähimmäisetäisyyssäännöksiä on perusteltu melu- ja väkevaikutuksilla. Tällä hetkellä Suomessa jo olemassa olevat vakiintuneet mallintamiskäytännöt mahdollistavat sen, että riittävä etäisyys määritellään tapauskohtaisesti. Tämä edistää myös sääntelyn ennakoitavuutta, joka on keskeistä hankkeiden suunnittelussa ja päätöksenteossa. Valtioneuvoston asetuksella säädetty melun ohjearvot on Suomessa asetettu tieteellisen tiedon nojalla huomioiden sekä terveys- että viihtyvyyseikat. Ohjearvot on asetettu tasolle, jolla tieteellisen tutkimustiedon mukaan valtaosa ihmisistä ei koe tuulivoimalan ääntä häiritseväksi, vaan häiritsevyyttä selittävät muut tekijät (Hongisto ym. 2020; Hongisto ym. 2015). Ympäristöministeriön laatimien mallinnusohjeiden mukaan tehty melumallinnus vastaa hyvin äänen leviämistä todellisuudessa (mm. Hongisto et al. mittaukset). Nyt ehdotetut etäisyysvaatimukset eivät pohjaudu vaikutusten arviointiin, vaan näyttäytyvät irrallisina ja vailla tieteellistä perustaa.

Lakiluonnoksessa esitetty etäisyys tuulivoimalan ja asuinrakennuksen välille, kahdeksan kertaa kokonaiskorkeus, on hyvin pitkä. Nykyisin ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA) ja osayleiskaavoituksessa hankkeen ympäristövaikutukset arvioidaan tyypillisesti kokonaiskorkeudeltaan varmuuden vuoksi 300–350 metrisillä tuulivoimaloilla, jotta mahdollistetaan voimaloiden tuleva mahdollinen kehitys. Kahdeksan kertaa kokonaiskorkeus tarkoittaa näissä hankkeissa 2,4–2,8 kilometrin etäisyyttä. FCG arvioi syksyllä 2024 ympäristöministeriölle eri etäisyyksien vaikutusta tuulivoimarakentamiseen ja teollisuuden tarvitsemaan sähkönlisästarpeeseen. FCG:n raportin mukaan jo 1,5 kilometrin vähimmäisetäisyys aiheuttaisi merkittäviä rajoitteita uusille tuulivoimahankkeille. Selvityksen mukaan puhtaan teollisuuden vaatima sähkön lisästarve ei vaaranna, mikäli etäisyydeksi asetetaan 800–1000 metriä. Tätä

pidempi etäisyys rajoittaisi tuulivoimarakentamista tavalla, joka vaarantaa sähköntuotannon lisäämisen.

Suomen uusiutuvien jäsenistöltään keräämä aineisto tukee FCG:n raportin päätelmää (kts. alaotsikko ”kahdeksan kertaa kokonaiskorkeus tulee estämään sähköntuotannon lisäystavoitteen”).

Lakiluonnoksen etäisyys on lähes kolminkertainen tähän verrattuna ja siten hallitusohjelman vastainen, sillä hallitusohjelman mukaan tuulivoiman hyväksyttävyyttä lisäävät ”toimet toteutetaan siten, että tarvittava sähköntuotannon lisäys Suomeen ei esty”.

KAHDEKSAN KERTAA KOKONAISKORKEUS TULEE ESTÄMÄÄN SÄHKÖNTUOTANNON LISÄYSTAVOITTEEN

Lakiluonnoksessa esitetyllä tuulivoiman ja asuinrakennusten välisellä etäisyydellä olisi dramaattiset vaikutukset suunnitteilla oleviin tuulivoimahankkeisiin. Fingridin ennusteiden mukaan valtaosa seuraavan vuosikymmenen kasvavasta sähköntarpeesta tullaan täyttämään maatuulivoimalla, joka on edullista ja nopeaa rakentaa. Puhtaan sähköntuotannon kaksinkertaistaminen edellyttää Fingridin ennusteiden mukaan tuulivoimatuotannon nelinkertaistamista vuoden 2025 tasosta (8 500 MW). Esitetty etäisyyssäännös estäisi tämän kehityksen. EK:n hankeikkunan (<https://ek.fi/tutkittua-tietoa/vihreat-investoinnit/>) mukaan suurin vihreän siirtymän investointien potentiaali Suomessa on juuri maatuulivoimassa, johon muut vihreän siirtymän investoinnit, kuten teräs- ja vetyteollisuus nojaavat.

Suomen uusiutuvat keräsi jäsenyrityksiltään tietoa siitä, kuinka esitetty etäisyysraja vaikuttaisi nyt kehitteillä oleviin tuulivoimahankkeisiin. Tiedot saatiin 53 hankkeesta, joissa suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on 300 – 350 metriä ja jotka eivät sijaitse kunnassa, jossa on käytössä kiinteä etäisyys asutukseen. Näissä hankkeissa on tällä hetkellä kehitteillä yhteensä 1083 tuulivoimalaa.

Lakiluonnoksen kahdeksan kertaa kokonaiskorkeuden etäisyysvaatimus vähentäisi näistä hankkeista yhteensä 64 - 83 % voimaloista (peruuttaen osan hankkeista kokonaan). Vaikutuksen vaihteluväli riippuu siitä, noudattaisivatko kunnat lain henkeä ja kaavoittaisivat maakuntakaavoissa määritetyille tuulivoima-alueille kahdeksan kertaa kokonaiskorkeutta lähemmäksi asutusta voimaloita (vähennys 64 %) vai poistaisivatko kunnat hankkeista myös ne voimalat, jotka sijaitsevat tätä etäisyyttä lähempänä asutusta maakuntakaavassa merkityllä tuulivoima-alueella (vähennys 83 %). Nämä luvut eivät tarkoita, että näin iso osa voimaloista olisi maakuntakaava-alueen ulkopuolella ja lakiluonnoksessa ehdotettua etäisyyttä lähempänä asutusta. Luvuissa on huomioitu se, että osa hankkeista kutistuu ehdotetulla sääntelyllä niin paljon, että niitä ei ole enää taloudellisesti kannattavaa toteuttaa.

Edellä esitettyjen jäsenyrityksiltä kerättyjen tietojen voidaan ajatella edustavan maamme koko hankekantaa, jolloin voidaan ajatella koko hankekannan kutistuvan samassa suhteessa. Suomessa oli tammikuussa 2025 kehitteillä 280 maatuulivoimahanketta (47 300 MW), joilla ei vielä ollut aloitettu kaavoitusta tai kaavoitus oli kesken siten, että se voidaan vielä kunnan päätöksellä keskeyttää. Näistä hankkeista peruuntuisi siten 30 000 – 40 000 MW kapasiteettia. Sähköntuotannossa tämä tarkoittaisi 90 - 120 TWh:n vuosittaista menetystä ja investointipotentiaalissa 42 - 55 miljardin euron menetystä. Lisäksi on muistettava, että lakiluonnoksen etäisyyssääntely ei olisi ainoa tuulivoimahankkeisiin vaikuttava tekijä. Kunnan tuulivoimaosayleiskaavoituksen yksityiskohtaisissa

selvityksissä sekä YVA-menettelyssä löytyy tyypillisesti seikkoja, joiden vuoksi hankkeet kutistuvat tai jopa peruutuvat kokonaan.

Suomen uusiutuvat selvitti vaikutuksia myös lyhyemmällä tuulivoiman ja asutuksen välisillä etäisyyksillä. Kuusi kertaa kokonaiskorkeus tarkoittaa voimalamäärän vähentymistä 26 – 40 %, viisi kertaa voimalan kokonaiskorkeus 12– 23 %, ja neljä kertaa voimalan kokonaiskorkeuden etäisyysvaatimus tarkoittaisi voimalamäärän vähenemistä 3 – 6 %.

Edellä esitetyn hankeotannon lisäksi Suomen uusiutuvat ry:n aineistossa on 22 hanketta (480 voimalaa), jonka sijaintikunta on asettanut tuulivoiman ja asutuksen väliseksi etäisyydeksi 1,5 – 2 km. Näissä hankkeissa voimalamäärä vähenisi kahdeksan kertaa kokonaiskorkeuden etäisyydellä 80 % huomioiden sen, että osa hankkeista kutistuu niin paljon, ettei niitä ole enää taloudellisesti kannattavaa rakentaa.

Lakiluonnoksen 68 § heikentää merkittävästi kunnan mahdollisuuksia päättää oman alueensa käytöstä sekä kunnan kaavoitusmonopolia. Sijoittamista koskevat ratkaisut tulee tehdä siellä, missä on myös aluetta koskeva tieto. Kunnassa myös osataan puntaroida hankkeiden hyödyt ja haitat paikallisesti. Nykylainsäädännössäkään mikään ei estä kuntaa olemasta kaavoittamatta tiettyä aluetta tuulivoimakäyttöön. Kunnan vapaus ohjata alueensa maankäyttöä tosiasiallisiin vaikutuksiin perustuvien periaatteiden tulisi säilyttää.

Lakiluonnoksessa perustellaan, ettei esitys vaarantaisi Suomen sähköntuotannon lisäystarvetta nojaamalla Suomen ympäristökeskuksen raporttiin, jonka mukaan Suomessa oli vuonna 2023 maakuntakaavoissa noin 15 500 MW maatuulivoima-aluevarauksia, joihin ei oltu vielä raportin teon aikaan rakennettu tuulivoimaa. Arvio liioittelee maakuntakaavojen potentiaalia. Tarkemman analyysimme mukaan toukokuussa 2025 Suomessa oli noin 91 maakuntakaavojen tuulivoima- aluetta, jossa ei vielä ollut tiedossa olevaa maatuulivoimahanketta. Näistä viidessä on ollut kehitteillä hanke, jonka kehittäminen on lopetettu, joten voitaneen todeta, että näillä alueilla on jokin seikka, joka estää tuulivoiman rakentamisen maakuntakaavassa varatulle alueelle. Maakuntakaavoissa on ainoastaan kuusi sellaista aluetta, joissa ei tietääksemme ole vielä tuulivoimahanketta ja joista ei karkealla selvityksellä löytynyt selkeää syytä, miksi alue ei olisi tutkittavissa tarkemmin osayleiskaavoituksella ja tarvittaessa YVA-menettelyllä tuulivoimakäyttöön. Loput vapaana olevat alueet ovat karkean selvityksen perusteella käytännössä käyttökelvottomia tuulivoimakäyttöön, sillä niissä ei ole huomioitu puolustusvoimien lausuntoja tai asutus on liian lähellä aluetta nykyiselläkin melusäätelyllä ja -mallinnustavalla, alueella on suojeltavaa luontoa tai eläinlajeja, verkkoliityntää ei ole saatavilla, lentokenttä on liian lähellä, ja niin edelleen. Näin ollen voidaan todeta, että Suomen uusiutuvat ry:n hankelistan luvut antavat tätä Syken maakuntakaavapotentiaaliselvitystä realistisemman kuvan Suomen maatuulivoimapotentialista ja toteuttamiskelpoisista hankkeista ja että lakiluonnoksen etäisyysvaatimus tulee vaarantamaan sähköntuotannon lisäyksen Suomessa.

Edellä olevaan vedoten esitämme, että ennen etäisyyssäätelyn kanssa etenemistä valtioneuvosto teettää konsultilla huomattavasti tarkemman ja huolellisemman vaikutusten arvioinnin mahdollisen kiinteän etäisyyden todellisista vaikutuksista tuulivoimahankkeisiin, rakennusalaan ja työllisyyteen, kuntien tahtotilaan kaavoittaa alueita tuulivoimalle sekä ennen kaikkea vihreän siirtymän sähköä kuluttaviin investointeihin. Samanaikaisesti myös muut tuulivoimahankkeiden kaavoitukseen liittyvät vaatimukset ovat tiukentumassa – esimerkiksi tietyt suojeltavat lajit aiheuttavat lisää rajoitteita, mikä edelleen vaikeuttaa tuulivoimahankkeiden etenemistä. On tärkeää, että näiden eri luvutuskiristysten yhteisvaikutuksia ja niiden kumulatiivista vaikutusta tuulivoima-alalle sekä sähkönlisäystarpeen saavuttamiselle arvioidaan yhdessä. Esimerkiksi Keski-Pohjanmaalla esitetyt

etäisyysrajat ja metsäpeuran suojelun tiukentuneet tulkinnat johtavat yhdessä siihen, että maakuntaan ei voisi rakentaa käytännössä lainkaan tuulivoimaa.

Koska alueidenkäyttölain voimaan saattamisella alkaa olla kiire, on tuulivoimaloiden etäisyysääntely perusteltua siirtää asetuksen tasolle. Mikäli perusteellisen vaikutusten arvioinnin jälkeen on yhä syytä säätää kiinteä etäisyys asutuksen ja tuulivoimaloiden välille, esitämme tarkasteltavaksi myös sitä vaihtoehtoa, ettei etäisyyttä sidota voimalan korkeuteen, vaan säädetään puhtaasti kiinteästä etäisyydestä. Äänen leviäminen ei riipu voimalan koosta tai tehosta ja ympäristöministeriö on vasta laatinut uudet ohjeet maisemavaikutusten arvioimiseksi.

Yksi keskeisimpiä eurooppalaisten voimalavalmistajien voimaloiden suunnitteluparametreja on äänen hallinta. Meluun ja vaikutusten arviointiin perustuva etäisyysääntely tukee siis samalla eurooppalaisen tuulivoimalatuotannon kilpailukykyä. Tehottoman maankäytön lisäksi kiinteä pitkä etäisyys ja etäisyyden sitominen kokonaiskorkeuteen johtaisi siihen, että kaavoissa ei enää varauduta voimaloiden kehittymiseen ja koon kasvuun. Pahimmillaan Suomessa päädytään käyttämään vähemmän tehokkaita, vanhempaa teknologiaa edustavia voimaloita. Tällöin saman sähkömäärän tuottamiseen tarvitaan enemmän tuulivoimaloita ja niiden tuottama sähkö on kalliimpaa, mikä sekä nostaa sähkön hintaa että vaikeuttaa teollisen vihreän siirtymän investointien tekoa, sillä niille edullinen sähkön hinta on avainkysymys. Vaihtoehtoisesti hankkeiden toteutus viivästyy siksi, että alueita joudutaan kaavoittamaan uudestaan teknologian kehittyessä. Tämä rasittaa myös viranomaistoimintaa tarpeettomasti.

Lakiluonnoksessa esitetty etäisyysääntely on poikkeuksellisen tiukka eurooppalaisessa perspektiivissä, jossa aiemmin tiukinta linjaa edustanut Puola (vuonna 2016 säädetty kymmenen kertaa voimaloiden kokonaiskorkeus) on nyt perääntynyt tiukasta sääntelystään. Puola muutti 2023 sääntelyään siten, että kunnat voivat poiketa kymmenen kertaa kokonaiskorkeussäännöstä, kunhan hankkeesta tehdään huolelliset vaikutusten arvioinnit. Samaan aikaan ehdottomaksi etäisyysrajaksi säädettiin 700 metriä, jota lähemmäksi asutusta tuulivoimaloita ei voi missään tapauksessa rakentaa. Nykyinen Puolan hallitus valmistelee minimietäisyyden laskemista 500 metriin. Aiempi etäisyysvaatimus johti käytännössä tuulivoimarakentamisen pysähtymiseen Puolassa. Etäisyysääntelyn jälkeen Puolassa on rakennettu ainoastaan ne hankkeet, jotka ehdittiin luvittaa valmiiksi ennen 2016 voimaan astunutta sääntelyä. Etäisyysrajoitteen poisto ei kuitenkaan ole vastaavasti johtanut tuulivoimarakentamisen nopeaan kasvuun: Puolan haasteena tällä hetkellä on hankekehityksen ja kaavoituksen käynnistämisen hitaus ja kesto pitkän tauon jälkeen sekä osaamisen puute. Suomen ei tule toistaa Puolan virheitä ja pysäyttää Suomessa hyvin vauhtiin päässyttä tuulivoimahankekehitystä. Vertailun vuoksi Ranskassa minimietäisyys on 500 metriä, Saksassa osavaltioista riippuen tyypillisesti 1000 – 1500 metriä ja Tanskassa neljä kertaa roottorin halkaisija (noin 600 – 1000 m). Flandersissa (Alankomaat) on suositus, että tuulivoimaloita ei rakenneta kolme kertaa kokonaiskorkeutta lähemmäksi asutusta. Näissäkin maissa vaaditaan vaikutusten arvioinnit, joiden perusteella etäisyys lopulta määritetään.

MAAKUNTAKAAVAN MERKITYS

Lakiluonnoksen mukaan etäisyysääntelyä ei sovelleta maakuntakaavoituksessa. Maakuntakaavojen tuulivoima-alueet ja niille sijoittuvat tuulivoimaosayleiskaavat voisivat periaatteessa sijaita nykysääntelyn mukaisella etäisyydellä asutuksesta. Pidämme kuitenkin hyvin epätodennäköisenä, että tämä tulisi käytännössä toteutumaan.

Ensinnäkin maakuntakaavamerkintä ei velvoita kuntaa kaavoittamaan, eivätkä edes nykysääntelyllä kaikki maakuntakaavojen TV-alueet ole edenneet kunnan tahtotilan puutteen vuoksi. Mikäli lakiluonnoksessa säädetään kiinteästä etäisyydestä, tulee kunnalla olemaan hyvin suuri kynnyks lähteä osayleiskaavoittamaan hankkeita alle laissa määritetyn etäisyyden, vaikka maakuntakaavassa olisi alue tätä lähempänä. Nyt jo osa kunnista on ilmoittanut keskeyttävänsä kaikki vireillä, jopa kaavaehdotusvaiheessa olevat kaavat, ja jäävänsä odottamaan, kuinka lakiluonnos etenee. Emme myöskään näe, että lakiin kirjattu etäisyys tulisi vähentämään hankkeisiin liittyviä paikallisia ristiriitoja, vaan päinvastoin lisäisi niitä etenkin maakuntakaavoitusvaiheessa.

Toiseksi on olemassa iso riski, että lakiin kirjattua etäisyyttä aletaan soveltaa myös maakuntakaavoissa, vaikka lakiluonnoksen mukaan etäisyys ei koske maakuntakaavoitusta. Tämän on nähty tapahtuvan mm. Luken ja ELY-keskusten 5 km etäisyysvaatimuksessa metsäpeuran Natura-alueeseen sekä viime vuosikymmenellä STM:n lausunnossa esitetyn etäisyyslausunnon kohdalla.

Kolmanneksi maakuntakaavoituksessa tehdään hyvin yleispiirteiset selvitykset, joita tarkennetaan yksityiskohtaisessa suunnittelussa. Siksi on hyvin tyypillistä, että maakuntakaavassa määritettyä tuulivoima-aluetta tarkennetaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA) ja kaavoituksen ympäristöselvityksissä saatujen tietojen pohjalta siten, että osayleiskaava-alue sijaitsee osittain maakuntakaavassa merkityn tuulivoima-alueen ulkopuolella. Näin on myös Suomen uusiutuvat ry:n hankeotannassa (53 hanketta, 1083 voimalaa), jossa vain 8 hankkeessa kaikki voimalat (yhteensä 109 voimalaa) sijaitsevat maakuntakaavan TV-alueella. Tämä on vain 10 % koko hankeotannan voimaloista.

Hallituksen esityksen luonnoksessa maakuntakaavan tarkentuminen on vaikeutumassa huomattavasti, sillä etäisyyssääntely tulee lakiluonnoksen mukaan koskemaan kaikkia voimaloita, jotka eivät sijaitse varsinaisella maakuntakaavan TV-alueella. Tämä on lakiluonnoksen maakuntakaavasääntelyn kanssa ristiriidassa ja heikentää kunnan mahdollisuutta vastata oman alueensa käytöstä ja parhaiden tuulivoiman sijoituspaikkojen löytämisestä.

Ehdotetut muutokset 68 §:ään tarkoittavat, että myös pienempiä, lähtökohtaisesti maakunnallisesti merkittävän hankkeen rajan alittavia tuulivoimahankkeita tullaan enenevässä määrin pyrkimään huomioimaan maakuntakaavoissa omilla aluevarauksilla. Tämä ei täytä lakiehdotuksen tavoitteita siitä, että maakuntakaavan lentokorkeutta nostetaan nykyistäkin yleispiirteisemmäksi kaavainstrumentiksi. Lisäksi, kun maakuntakaavaan merkityllä tuulivoima-aluemerkinnällä ja sen rajauksia on välittömiä oikeudellisia vaikutuksia (68 §:n mukaisen asuinrakennuksen omistajan suostumuksen tarve), ei 68 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissakin mainittu maakuntakaavan yleispiirteisyys tosiasiallisesti toteudu.

Suomen uusiutuvat kannattaa maakuntakaavan ”lentokorkeuden” kasvattamista ja maakuntakaavoituksen keskittämistä maakunnallisesti ja valtakunnallisesti tärkeisiin hankkeisiin. Tuulivoimaosayleiskaavaa koskeva 68 § tulee kuitenkin tekemään maakuntakaavoituksesta käytännössä pakollista tuulivoimassa ja edellyttämään myös pienien, jopa seudullisen kynnyksen alittavien hankkeiden määrittämistä maakuntakaavoituksessa. Tämä vaikeuttaa erityisesti tuulivoiman sijoittamista Etelä-Suomeen. Etelä-Suomesta tunnistetut tuulivoima-alueet ovat pääsääntöisesti alittaneet maakuntakaavoituksen kynnyksen, eikä eteläisen Suomen maakuntakaavoissa ole juurikaan tuulivoima-alueita. Kuitenkin sähköjärjestelmämme tasapainon kannalta juuri eteläiseen Suomeen tulisi rakentaa lisää sähköntuotantoa. Lisäksi on epäselvää, mahdollistaako lakiluonnoksen luvun 4 muotoilu näiden pienien hankkeiden maakuntakaavoituksen, eikä pienempien hankkeiden huomioiminen maakuntakaavassa ainakaan ole ehdotetun (tai nykyisenkään) sääntelyn tarkoituksen mukaista.

Maakuntakaavaprosessien pitkä kesto on lisäksi merkittävä haaste. Nyt voimassa olevien maakuntakaavojen kaavoituksen kesto oli keskimäärin 3 vuotta 8 kuukautta. Nopein on ollut Pohjois-Pohjanmaa 2 v 5 kk ja hitain Pohjois-Savo 5 v 6 kk. Trendi näyttäisi olevan, että uudemmat kaavoitusprosessit ovat kestäneet pidempään kuin vanhemmat. Kuntakaavoituksen aloittaminen maakuntakaavoituksen aikana on merkittävä riski hankkeelle, mikä realisoitui nyt käynnissä olevassa Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavoituksessa, jossa kaavaluonnoksen ja ehdotuksen välillä poistettu suuri joukko tuulivoima-alueita, joissa oli ehditty jo käynnistää osayleiskaavan laadinta.

Lisäksi eri maakuntaliitoilla on hyvin erilaiset lähestymistavat tuulivoiman rooliin maakuntakaavoituksessa, esimerkiksi Lappi, Pohjois-Pohjanmaa ja Pohjois-Savo ovat kohdelleet tuulivoimaa hyvin eri tavalla maakuntakaavoissaan. Päätösvallan keskittäminen aiempaakin voimakkaammin maakuntaliitoille asettaa kunnat eri puolella Suomea eriarvoiseen asemaan.

NEUVOTTELU LÄHIASUKKAIDEN KANSSA

68 §:n 3 momentin mukaan ”Edellä 2 momentissa säädettyä vähimmäisetäisyyttä ei sovelleta, jos kaikki ne maanomistajat ja maanvuokraoikeuden haltijat, joiden omistama asuinrakennus tai kaavassa osoitettu asuinrakennuspaikka sijaitsee lähempänä kuin kahdeksan kertaa tuulivoimalan kokonaiskorkeuden etäisyydellä suunnittelusta tuulivoimalasta, antavat tähän kirjallisen suostumuksensa.” Pidämme muotoilua epäonnistuneena ja vaikeasti toteutettavana.

Tällaisen suostumusmenettelyn paikka ei lainsäädännöllisesti ole missään nimessä lakitasolla. Lisäksi menettely on aivan poikkeuksellinen verrattuna mihinkään muihin toimintoihin.

Lakiluonnoksen edellytys voi tarkoittaa useita rakennusten tai rakennuspaikkojen omistajia, joita voi olla vaikea tavoittaa (esim. perikunnat). Lisäksi lakiluonnos on kirjoitettu nyt niin, että yksikin suostumuksen antamatta jättävä asuinkiinteistön omistaja riittäisi estämään voimalan kaavoittamisen. Vaatimus on siten hyvin haastava täyttää ja sääntely tulee tosiasiallisesti asettamaan ainakin pienemmille hankkeille (joita ei ole huomioitu maakuntakaavassa) kansallisen, ehdottoman etäisyysvaatimuksen.

Pykälän perustelujen kohta, jonka mukaan ”Suostumus on kertaluontoinen ja koskee vain kulloinkin laadittavaa kaavaa” lisää myös hankekehityksen epävarmuutta. Useita kaavoja on palautettu takaisin kuntaan esimerkiksi käsittelyn jääviyden vuoksi. Suostumusten raukeaminen tällaisessa tapauksessa olisi täysin kohtuutonta hankekehittäjän kannalta. Mikäli kyseessä on olennaisilta osin vastaavan hankkeen kaavoituksen uudelleen käynnistäminen muutoksenhakutuomioistuinkäsittelyn jälkeen, tulee suostumusten pysyä voimassa.

Suostumusmenettelyn sijaan jonkinlainen vahvistettu kuuleminen ja kannan aktiivinen ilmoittaminen (jolloin ilmoittamatta jättäminen tulkittaisiin myöntäväksi vastaukseksi) toimisi nähdäksemme paremmin. Lisäksi edellytyksenä ei tulisi olla, että kaikki tällä alueella antavat suostumuksensa.

TUULIVOIMAN HYVÄKSYTTÄVYYDESTÄ

Etäisyysääntelyn sisällyttämistä lakiluonnokseen on perusteltu hankkeiden hyväksyttävyyden edistämisellä. Tuulivoima on kuitenkin toiseksi halutuin sähköntuotantomuoto Suomessa ja kaavoja hyväksytään demokraattisissa prosesseissa, joten väitteet tuulivoiman huonosta hyväksyttävyydestä

eivät pidä paikkansa. Suomen uusiutuvat ry:n jäsenyritys on teettänyt neljässä kunnassa mielipidemittauksia kyselyillä (ei nettikyselyillä, vaan tavalla, jolla varmistetaan, että vastaaja on varmasti kunnan asukas), ja tulokset ovat kriittisestä julkisesta keskustelusta huolimatta positiivisia. Hankkeita kannattaa 40–60 % asukkaista. Noin 20 % ei osaa sanoa kantaansa.

Lisäksi on hyvä huomioda, että rakennushankkeet kohtaavat usein vastustusta riippumatta siitä mitä rakennetaan. Sääntöjen muuttaminen ei poista tätä vastustusta. Tuulivoiman vastustus ei ole sellaisella tavalla yleistä, että sen tulisi johtaa valtion tason lainsäädännöllisiin toimiin, joilla ei todennäköisesti edes ole parantavaa vaikutusta hyväksyttävyyteen. Itä-Suomen yliopiston tutkimuksessa tuulivoiman hyväksyttävyydestä vastaajat arvioivat hyväksyttävyyttä lisääviä toimia, eivätkä nähneet minimietäisyyttä sellaisena. Hyväksyttävyyttä tulisikin parantaa muilla keinoin kuin säätämällä kiinteä etäisyys tuulivoimaloiden ja asutuksen välille (<https://erepo.uef.fi/server/api/core/bitstreams/be46e082-6caf-4a7f-94bf-0938588f665a/content.s.121-122>).

Tuulivoimalla ja sen mahdollistamalla teollisuuden puhtaalla siirtymällä on vaikutuksia ympäristöön ja paikallisten asukkaiden elinpiiriin. Positiivisiin vaikutuksiin lukeutuvat päästöjen väheneminen, huoltovarmuus, talouskasvu, työpaikat ja verotulot. Kielteisiksi koettuja vaikutuksia voivat puolestaan olla voimaloiden näkyminen maisemassa ja tuulivoimaloiden tuottama ääni. Suomessa on toimivat käytännöt vaikutusten arvioimiseksi sekä kielteisten vaikutusten minimoimiseksi. Tämä on auttanut pitämään tuulivoiman sosiaalisen hyväksyttävyyden tutkitusti korkealla tasolla. Ympäristölle ja taloudelle välttämättömän puhtaan siirtymän edetessä hyväksyttävyydestä on tärkeää pitää jatkossakin huolta, ja tuulivoima-ala on tähän omassa toiminnassaan sitoutunut. Hyväksyttävyyden ylläpitäminen ja entisestään vahvistaminen vaatii kuitenkin yhteistyötä. Suomen uusiutuvat esittääkin, että puhtaan siirtymän hyväksyttävyyden vahvistamiseksi valmistellaan tiekartta, jonka laatimiseen osallistuvat viranomaiset, kansalaisjärjestöt ja puhtaan siirtymän yritykset.

Tuulivoimarakentamisen merkittävän vaikeuttamisen ja Suomen sähköntuotannon lisäystavoitteiden vaarantamisen sijaan hyväksyttävyyttä tulisi pyrkiä lisäämään vuorovaikutusta kunnan asukkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa. Kuntatasolta on muitakin esimerkkejä toimista, joilla paikallista hyväksyttävyyttä vahvistetaan. Kuntatason toimet kuvastavat demokraattisella tavalla paikallisten asukkaiden tahtotilaa ja eri kuntien ominaispiirteitä.

Lisäksi esitämme, että osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan lisättään kaavoituksen loppuvaiheessa tehtävä pakollinen kunnan tilaama kuntalaiskysely, joka toteutetaan siten, että pystytään varmistamaan vastaajien olevan kunnan asukkaita tai mökkiläisiä. Kyselyn avulla kunnan päättäjät saisivat todellisen käsityksen hankkeen hyväksyttävyydestä kunnassa ja voisivat tehdä kaavoitusta koskevat päätöksensä tähän tietoon nojaten.

HYBRIDIHANKKEIDEN KAAVOITUS JA KAAVOITUSALOITE

Lopuksi haluamme tuoda esille kaksi muuta parannusehdotusta lakiluonnoksen tuulivoimaa koskeviin säännöksiin.

Tällä hetkellä on suunnitteilla useita hankkeita, joissa tuuli- ja aurinkovoimaa suunnitellaan samalle alueelle. Suomen uusiutuvat esittää lainsäädännön jatkotyöstöön lisäyksiä, jotka mahdollistavat, että nämä kaavatyypit voidaan yhdistää samaan kaavaan (eli kaavoittaa hybridihankkeita yhdellä kaavalla), ja myös, että samaan kaavaan voisi yhdistää muuta uusiutuvan energiantuotantoa

palvelevaa käyttöä. Tämä toteutuisi nähdäksemme siten, että AKL 40 §:n mukainen rakentamista ohjaava yleiskaava voitaisiin yhdistää näihin kaavatyypppeihin, jos se on kokonaisuuden kannalta tarkoituksenmukaista ja kaava täyttää näiden erilaisten maankäyttöjen osalta kaikki soveltuvat kaavojen sisältövaatimukset.

Lisäksi esitämme, että tuulivoimakaaavan erityisiin sisältövaatimuksiin lisätään, että tuulivoimaosayleiskaavan aloitteen hyväksymisen yhteydessä puolelta kaava-alueen maanomistajista tulee olla hyväksyntä kyseiselle kaavoitusaloitteelle (eli käytännössä esisopimus tai varsinainen maanvuokrasopimus).

Kommentit luvusta 9 Aurinkovoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

Suomen uusiutuvat pitää hyvänä, että aurinkovoima saa oman kaavoitusinstrumenttinsa, alueidenkäyttölain luvussa 9 esitetty aurinkovoimayleiskaavan. Tämä ei kuitenkaan saa johtaa tilanteeseen, jossa myös pienet aurinkovoimahankkeet joutuvat käymään läpi raskaan ja tarpeettoman kaavoitusmenettelyn. Nykyinen sääntely ja hallinto-oikeuskäytäntö sekä viranomaisten tulkinnat ovat osoittaneet, että 80–200 hehtaarin aurinkovoimahankkeita on voinut viedä eteenpäin suunnittelutarveratkaisulla tai uuden rakentamislain myötä rakentamisluvalla.

Alueidenkäyttölain ohessa esitetään merkittävää ja perusteetonta kiristystä nykykäytäntöön. Rakentamislain 46 §:n ensimmäisen momentin toiseen kohtaan esitetään muutosta, jonka myötä ”-- merkittävänä rakentamisena pidetään aina pinta-alaltaan vähintään kymmenen hehtaarin kokoista aurinkovoimalaa” ja ehdotetaan, että kaikki yli 10 hehtaarin aurinkovoimahankkeet tulisi kaavoittaa. Suomen uusiutuvat vastustaa tätä ehdotusta ja pitää rajaa kohtuuttoman matalana.

Pelkän aurinkovoimahankkeen koon ei tulisi johtaa kaavaprosessiin, vaan yhteensovittamisen tarpeet tulisi aina arvioida tapauskohtaisesti mm. kunkin hankkeen sijainnin, rakentamiskäytönsuhteiden ja muiden ominaispiirteiden perusteella. On virheellistä väittää, että kymmenen hehtaarin koko yksistään johtaisi vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen. Tämä on todettu myös oikeuskäytännössä. Esimerkiksi Loimaan Haaran aurinkovoimala, kooltaan noin 84 hehtaaria, on saanut Turun hallinto-oikeudesta päätöksen edetä suunnittelutarveratkaisulla. Päätöstä perustellaan seuraavasti: ”[r]akennettava aurinkovoimapuisto sijoittuu laajalle alueelle, mutta rakennuspaikan koko, sijainti ja edellä rakentamisen vaikutuksista todettu huomioon ottaen rakennushanke ei kuitenkaan johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen”. Korkein hallinto-oikeus ei antanut asiasta valituslupaa (734/2025). RakL 46 §:ään esitetty kymmenen hehtaarin kaavaraja on tämän nojalla kohtuuttoman pieni ja rajauksen perusteleminen merkittävällä rakentamisella jää vaille pohjaa.

Lakiluonnos ei tunnista aurinkovoimarakentamisen luonnetta tai sen mittakaavaa. Teollisen mittaluokan (yli 1 MW) aurinkovoima on Suomessa hyvin uusi ja kehittyvä sähköntuotantomuoto. Teollisen mittaluokan aurinkovoimaloiden rakentaminen on käynnistynyt vasta muutaman viime vuoden aikana. Aurinkovoimalat ovat tähän mennessä olleet pieniä: ensin kapasiteetiltaan alle 10 MW (eli pinta-alaltaan alle 10 hehtaaria), sittemmin hieman kookkaampia. Ensimmäiset suuret (yli 100 MW) aurinkovoimalat valmistuvat vuoden 2025 aikana. Eri puolilla Suomea on suunnitteilla runsas määrä yli 10 ha aurinkovoimahankkeita. Suomen uusiutuvien keräämän hankedatan perusteella suunnitteilla olevista 255:sta teollisen mittaluokan aurinkovoimahankkeesta yli 200 ylittää lakiluonnoksessa esitetyn 10 hehtaarin rajan. Sähkön tuotannon lisäämisen näkökulmasta

avainasemassa ovat keskikokoiset ja suuret hankkeet: 10 ha tai sitä suuremmat aurinkovoimahankkeet vastaavat noin 99 % suunnitteilla olevasta teollisen mittaluokan aurinkovoimakapasiteetista.

Kaavoitustarpeen tulee perustua hankekohtaiseen vaikutusten arviointiin. On virkamiestyön aliarviointia ajatella, että virkamies ei tunnista kaavoitustarvetta silloin, kun alueella on kaavamenettelyä vaativia yhteensovitettavia toimintoja. Muutettavaksi esitetty rakentamislain 46 § on johtamassa juuri turhaan ylisääntelyyn. Esitetty kiristys aurinkovoimakaavoitukseen tulee työllistämään merkittävästi kaavoittajia ja kaavoituskonsultteja. Lain jatkovalmistelussa tulee arvioida vaikutuksia kaavoittajien työkuormaan ja vaikutusta muuhun kaavoitukseen.

Luonnoksen 10 ha kaavoitusraja saattaa johtaa hankekoon kasvuun ja keskikokoisten hankkeiden hiipumiseen. Aurinkovoiman hankekehityksessä monet hankkeet päätyvät kannattavuus- ja sijaintisyydestä ihanteelliseen muutaman kymmenen hehtaarin kokoluokkaan. Kohtuuttoman matalan kaavoitusrajan ja kaavoituksesta koituvien lisäkustannusten myötä näiden keskikokoisten hankkeiden kannattavuus heikkenee, jolloin hankekehittäjille on suotuisampaa keskittyä huomattavasti nykyistä suurempiin ja harvalukuisempiin hankkeisiin. Suomen uusiutuvien keräämän hankedatan mukaan suunnitteilla olevista 255:sta aurinkovoimahankkeista noin 150 on niin sanotusti keskikokoisia, eli kooltaan noin 10–100 ha. Kokonaisuuden kannalta olisi järkevää edistää juuri keskikokoisten hankkeiden toteutumista, mutta nyt ehdotettu liian matala kaavoitusraja heikentäisi näiden kannattavuutta ja ajaisi hankekehitystä kohti entistä suurempia aurinkovoimaloita. Hankekoon kasvaessa luonnon, muun maankäytön sekä paikallisen hyväksyttävyyden haastekerroin kasvaa – etenkin kun puhutaan alasta, joka on Suomessa vasta kehityksessä. Samalla moni muutoin otollinen, ja mahdollisesti muulta maankäytölliseltä arvoltaan vähäinen, mutta pinta-alaltaan riittämätön alue jää hyödyntämättä.

Raskaampi lupaprosessi ohjaa väistämättä aurinkovoiman hankekehitystä epäoptimaalisiin ratkaisuihin. Esimerkiksi Englannissa kansallisesti merkittävien ja raskaamman lupaprosessin vaativien hankkeiden raja oli pitkään 50 MW. Keinotekoinen ja kohtuuttoman matala raja johti siihen, että vuosiin Englannissa ei rakennettu yhtäkään kapasiteetiltaan 50–99,9 MW:n kokoista aurinkovoimalaa. Sen sijaan hankekehitys keskittyi joko alle 50 MW tai yli 100 MW kokoisiin hankkeisiin. Tästä syystä rajaa on hiljattain korotettu 100 MW:iin, jonka myötä niin uusien investointien kuin puhtaan sähkön lisäämisen odotetaan vauhdittuvan.

Liian matala kaavoitusraja hidastaa puhdasta siirtymää. Etenkin keskikokoisten aurinkovoimahankkeiden kustannusten nousu, kannattavuuden lasku ja hankkeiden etenemisen hidastuminen tai pysähtyminen vaarantaa osaltaan puhtaan sähköntuotannon lisäyksen. Puhdas uusiutuva energia on ratkaisijan asemassa niin suurten teollisten investointien houkuttelijana kuin ilmastonmuutoksen torjuna. Aurinkovoiman ja tuulivoiman tuotantohuiput myös osuvat eri ajankohtiin, jolloin ne täydentävät toisiaan ja osaltaan tasapainottavat sähköverkkoa.

Aurinkovoima on sekä Suomen uusiutuvien Päättäjäbarometrin että Energiateollisuuden Energia-asenteet -tutkimuksen perusteella suomalaisten keskuudessa suosituin tapa lisätä kotimaista energiantuotantoa. Aurinkovoimahankkeet etenevät usein ilman valituksia ja niiden paikallinen hyväksyttävyys on korkealla tasolla. Aurinkovoimala-alueet ovat tuotantovaiheessa varsin rauhallisia ja hiljaisia, niiden maisemavaikutukset usein rajallisia ja hallittavissa, ja erilaisilla rakentamisratkaisuilla aurinkovoimala voi jopa parantaa paikallisen biodiversiteetin tilaa.

Aurinkovoimaa voidaan myös rakentaa alueille, joiden muu maankäytöllinen arvo on vähäinen – esimerkiksi vanhoille kaatopaikoille tai entisille soranottoalueille. Pääministeri Orpon

hallitusohjelmassa puhutaan aurinkovoimarakentamisen ohjaamisesta juuri joutomaille. Kuitenkin aurinkovoiman rakentaminen esim. entisille kaatopaikoille on usein kalliimpaa kuin vaikkapa peltomaille, ja kaavoitusvelvollisuus lisäisi kustannuksia edelleen. Tämä vähentää todennäköisyyttä, että kyseisiä alueita hyödynnetään aurinkovoimaan. Täten liian matala 10 ha kaavaraja olisi toteutuessaan hallitusohjelman vastainen. Mikäli matala kaavaraja kuitenkin toteutuu, pitäisi joutomaille rakentamiseen luoda oma kannustimensa.

Suomen uusiutuvat esittää, että kaavoitusrajan tulisi olla merkittävästi lakiluonnoksessa kirjattua 10 hehtaaria korkeampi. Hyvänä vedenjakajana toimisi YVA-laissa määritelty yhtenäisen alueen pysyväisluonteisen muuttamisen 200 hehtaarin raja (aurinkovoimalle ei ole YVA-laissa määritetty omaa rajaa, joten sille tyypillisesti sovelletaan tätä metsämaan muuttamisen rajaa). Tämä jättäisi yhä mahdollisuuden tarkastella kunkin aurinkovoimahankkeen ominaispiirteitä ja tehdä perustellut päätökset tarvittavista lupamenettelyistä tapauskohtaisesti ja toisaalta edelleen jokin muu tekijä kuin alueen koko voisi laukaista kaavan tarpeen. Näin ollen esimerkiksi kauempana asutuksesta sijaitsevat joutomaat saataisiin helpommin ja nopeammin puhtaan energiantuotannon käyttöön, kun taas esimerkiksi lähempänä asutusta sijaitsevat kohteet voitaisiin edelleen arvioida tarkoituksenmukaisuuden perusteella joko kaavoitettaviksi tai rakentamisluvan varassa eteneviksi. Tarvittavat muut selvitykset ja vaikutustenarvioinnit teetettäisiin asiaankuuluvasti, kuten nykyäänkin.

AKL 71 §: RAJOITUKSET AURINKOVOIMARAKENTAMISEEN

Suomen uusiutuvat näkee alueidenkäyttölain luonnoksen 70 §:ssä esitellyn aurinkovoimaa koskevan yleiskaavan hyvä lisänä aurinkovoiman eri lupakäytänteiden vaihtoehtoihin. Kuitenkin aurinkovoimarakentamista rajaava lakiluonnoksen 71 §:n ensimmäisen momentin 2 kohta on ongelmallinen. Kirjauksen mukaan aurinkovoimarakentamista ei tulisi osoittaa ”merkittävässä määrin metsämaalle”.

Metsämaita koskeva raja on epämääräinen ja epätarkoituksenmukainen. Epätarkka määritelmä johtaa siihen, että muutoksenhakutuomioistuimien joutuu ottamaan kantaa, milloin metsään rakennetaan merkittävässä määrin ja milloin ei. Lainsäätäjän ei tule tehdä lainsäädäntöä, jonka nähdään jo lainsäädäntövaiheessa johtavan merkittävään määrään muutoksenhakutuomioistuinvalituksia. Käytännön linjan hakeminen oikeuskäytännön kautta hidastaisi huomattavasti aurinkovoiman hankekehitystä ja heikentäisi sekä alan näkymiä että Suomen puhtaan sähkön lisäämisen tavoitteita. Uudet puhtaan teollisuuden investoinnit nojaavat puhtaan sähkön saatavuuteen, ja täten aurinkovoimahankkeiden altistaminen pitkille oikeusprosesseille hidastaa muitakin Suomeen suuntautuvia investointeja.

Kirjaus rajoittaa merkittävästi niin kunnan päättäväisyyttä kuin maanomistajan mahdollisuuksia päättää omaisuudestaan. Rajausta kuormittaa sekä kuntien että oikeusistuinten resursseja ja täten kasvattaa julkisen sektorin kustannuksia. Luvitusprosessin keston venymisen ja kustannusten nousun myötä myös kuntiin kohdistuvat positiiviset aluetalousvaikutukset lykkääntyvät tai jäävät saamatta. Lisäksi kirjaus on maanomistajan oikeuksia rajoittava.

Kirjauksen perusteleminen hiilinielun menetyksillä jää vaille pohjaa, eikä ota huomioon aurinkovoimarakentamisen mittakaavaa. Maankäytön muutosmaksu -selvityksen tiedotteessa todetaan, että ”Suomessa metsäkatoala on ollut keskimäärin noin 12 000–14 000 ha vuodessa, josta hieman yli puolet rakentamiseen ja noin kolmannes maatalouteen”. Toisin sanoen vuosittainen

metsäkatoala Suomessa on samaa mittaluokkaa kuin Fingridin ennusteen mukainen koko aurinkovoimakapasiteetin kasvun vaatima pinta-ala seuraavan kymmenen vuoden ajalta (ennustettu kokonaiskapasiteetti 16 000 MW vuonna 2035). Suunnitteilla olevista aurinkovoimahankkeista suurin osa lisäksi sijoittuu muualle kuin metsämaalle – mm. entisille turvetuotantoalueille, joutomaille ja peltomaalle. Ylipäättään on kohtuutonta, että ilmastonmuutoksen torjuntaan osallistuvaa aurinkovoimarakentamista rajoitetaan lakiluonnoksessa esitetyllä tavalla varsinkin, kun rajoituksen vaikutus ei olisi merkittävä muuhun metsäkatoon verrattuna. Aurinkovoiman elinkaarivaikutukset korvaavat menetetyn hiilinielun – etenkin, kun uudella puhtaalla sähköntuotannolla vauhditetaan yhteiskunnan eri toimintojen sähköistymistä ja täten korvataan fossiiliperäisiä energianlähteitä.

Suomen uusiutuvat esittää lakiluonnoksen 71 §:n ensimmäisen momentin 2 kohdan poistamista perusteettomana ja ongelmallisena.

Lisäksi esitämme, että 71 §:n perusteluista otetaan pois maininta pelloille rakentamisesta (s. 123, toinen kappale: ”Vaihtoehtoja metsään tai pelloille rakentamiselle on Suomen kaltaisessa metsäisessä maassa rajallisesti...”). Viittaus pelloille rakentamisesta on tarpeeton, koska kyseisessä pykälässä ei säännellä pelloille rakentamista.

HYBRIDIHANKKEIDEN KAAVOITUS

Tällä hetkellä on suunnitteilla useita hankkeita, joissa tuuli- ja aurinkovoimaa suunnitellaan samalle alueelle. Suomen uusiutuvat esittää lainsäädännön jatkotyöstöön lisäyksiä, jotka mahdollistavat, että nämä kaavatyypit voidaan yhdistää samaan kaavaan (eli kaavoittaa hybridihankkeita yhdellä kaavalla), ja myös, että samaan kaavaan voisi yhdistää muuta uusiutuvan energiantuotantoa palvelevaa käyttöä. Tämä toteutuisi nähdäksemme siten, että AKL 40 §:n mukainen rakentamista ohjaava yleiskaava voitaisiin yhdistää näihin kaavatyyppeihin, jos se on kokonaisuuden kannalta tarkoituksenmukaista ja kaava täyttää näiden erilaisten maankäyttöjen osalta kaikki soveltuvat kaavojen sisältövaatimukset.

Kommentit luvusta 10 Ranta-alueita koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 11 Kaavoitusmenettely ja vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa

-

Kommentit luvusta 12 Asemakaavan ja yleiskaavan laatimisaloite ja asemakaavan ja yleiskaavan laatiminen yhteistyössä

90 § ensimmäisen momentin mukaan ”Maanomistajalla on oikeus tehdä kunnalle perusteltu aloite asemakaavan tai 40, 67, 70 tai 73 §:ssä tarkoitetun yleiskaavan laatimiseksi tai muuttamiseksi omistamalleen alueelle.” Pykälän perustelujen mukaan maanomistaja voi valtuuttaa esimerkiksi vuokraoikeuden haltijan toimimaan puolestaan. Pidämme esitettyä muutosta erittäin perusteltuna.

Samoin kannatamme 91 §, jonka ensimmäisen momentin mukaan: ”Kunta voi maanomistajan pyynnöstä päättää antaa asemakaavaa tai 40, 67, 70 tai 73 §:ssä tarkoitettua yleiskaavaa koskevan ehdotuksen maanomistajan laadittavaksi tämän omistamalle alueelle.” Samoin pidämme erittäin perusteltuna yleisperustelujen kohtaa, jonka mukaan maanomistaja voi valtuuttaa vuokraoikeuden haltijan toimimaan puolestaan kaavaa laativana tahona.

Niin ikään pidämme kannatettavana perusteluiden esitystä siitä, että kunnan on perusteltava maanomistajan pyyntöä koskeva päätös ja päätös, jolla kaavaehdotuksen valmistelu mahdollisesti keskeytetään.

On kuitenkin tärkeää varmistaa myös, että hyväksytty kaava-aloite tai kaavaehdotus otetaan joutuisasti kunnassa käsiteltäväksi.

Koemmentit luvusta 13 Merialuesuunnittelu

Pidämme kannatettavana, ettei merialuesuunnitelmaa edelleenkään esitetä oikeudellisesti sitovaksi.

Kommentit luvusta 14 Kansallinen kaupunkipuisto

-

Kommentit luvusta 15 Valtion rajat ylittävät ympäristövaikutukset

-

Kommentit luvusta 16 Pakkokeinot ja seuraamukset

-

Kommentit luvusta 17 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksiantoja koskevat säännökset

-

Kommentit luvusta 18 Muutoksenhaku

Pidämme erittäin perusteltuna, että 111 §:n mukaan uusiutuvan energiantuotannon kannalta merkittäväksi katsottavaa kaavaa koskeva valitus tulee käsitellä hallintotuomioistuimena kiireellisenä. Pidämme myös hyvänä, että pykälän perusteluissa on linjattu kiireellisen käsittelyn koskevan myös energiavarastoja. Esitämme, että energiavarastot nostetaan myös varsinaiseen pykälään.

Kommentit luvusta 19 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksiantoja ja voimaantuloa koskevat säännökset

-

Kommentit luvusta 20 Erinäiset säännökset

-

Kommentit luvusta 21 Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

126 §:n mukaan ”Kaavoja, jotka on asetettu ehdotuksena julkisesti nähtäville ennen tämän lain voimaantuloa, laadittaessa ja hyväksyttäessä noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.” Esitämme, että 126 §:n siirtymäsäännös muutetaan koskemaan kaavoja, jotka ovat tulleet vireille tämän ennen tämän lain voimaan tuloa. Esiselvityksissä, YVA:ssa ja kaavojen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan sekä kaavaluonnokseen tehdään jo merkittävä määrä työtä ja kuluu huomattava määrä resursseja. Maatuulivoimahankkeessa puhutaan todennäköisesti aina useammasta sadastatuhannesta eurosta suorina kuluina, minkä lisäksi tulevat vielä henkilökunnan työaikakulut. On kohtuutonta, että kaikki tämä työ oltaisiin heittäessä hukkaan parhaillaan keskeneräisissä hankkeissa.

Lisäksi siirtymäsäännöksissä tulisi huomioida ja nimenomaisesti mahdollistaa, että kaavaprosessi, joka on vireillä AKL 40 §:n mukaisena rakentamista ohjaavana yleiskaavana esimerkiksi aurinkovoimaa varten, tulisi voida päivittää AKL 70 §:n mukaiseksi aurinkovoimarakentamista ohjaavaksi kaavaksi ilman, että kaavaprosessi tarvitsee aloittaa alusta.

Siirtymäsäännöksissä ei ole huomioitu aurinkovoimaa, mikä aiheuttaa epävarmuutta etenkin RakL 46 §:n 10 ha linjauksen osalta. Esitämme, että aurinkovoiman osalta säädetään, ettei laki koske alueita, joissa on rakentamislupa tai poikkeuslupa vireillä rakennusvalvontaviranomaisessa.

Kommentit alueidenkäyttölain muuttamisesta (liitelaki, nimike muuttuu laiksi kaavojen toteuttamislainsiksi)

-

Kommentit rakentamislain muuttamisesta

RAKL 46 §: AURINKOVOIMAN KAAVOITUSRAJA

Suomen uusiutuvat pitää hyvänä, että aurinkovoima saa oman kaavoitusinstrumenttinsa, alueidenkäyttölain luvussa 9 esitetty aurinkovoimayleiskaavan. Tämä ei kuitenkaan saa johtaa tilanteeseen, jossa myös pienet aurinkovoimahankkeet joutuvat käymään läpi raskaan ja tarpeettoman kaavoitusmenettelyn. Nykyinen sääntely ja hallinto-oikeuskäytäntö sekä viranomaisten tulkinnat ovat osoittaneet, että 80–200 hehtaarin aurinkovoimahankkeita on voinut viedä eteenpäin suunnittelutarveratkaisulla tai uuden rakentamislain myötä rakentamisluvalla.

Kuitenkin rakentamislain 46 §:n perusteluissa esitetään merkittävää ja perusteetonta kiristystä nykykäytäntöön. 46 §:n ensimmäisen momentin toiseen kohtaan esitetään muutosta, jonka myötä ”-- merkittävänä rakentamisena pidetään aina pinta-alaltaan vähintään kymmenen hehtaarin kokoista aurinkovoimalaa” ja ehdotetaan, että kaikki yli 10 hehtaarin aurinkovoimahankkeet tulisi kaavoittaa. Suomen uusiutuvat vastustaa tätä ehdotusta ja pitää rajaa kohtuuttoman matalana.

Pelkän aurinkovoimahankkeen koon ei tulisi johtaa kaavaprosessiin, vaan yhteensovittamisen tarpeet tulisi aina arvioida tapauskohtaisesti mm. kunkin hankkeen sijainnin, rakentamistarvaisuuden ja muiden ominaispiirteiden perusteella. On virheellistä väittää, että kymmenen hehtaarin koko yksistään johtaisi vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen. Tämä on todettu myös oikeuskäytännössä. Esimerkiksi Loimaan Haaran aurinkovoimala, kooltaan noin 84 hehtaaria, on saanut Turun hallinto-oikeudesta päätöksen edetä suunnittelutarveratkaisulla. Päätöstä perustellaan seuraavasti: ”[r]akennettava aurinkovoimapuisto sijoittuu laajalle alueelle, mutta rakennuspaikan koko, sijainti ja edellä rakentamisen vaikutuksista todettu huomioon ottaen rakennushanke ei kuitenkaan johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen”. Korkein hallinto-oikeus ei antanut

asiasta valituslupaa (734/2025). RakL 46 §:ään esitetty kymmenen hehtaarin kaavaraja on tämän nojalla kohtuuttoman pieni ja rajauksen perusteleminen merkittäväällä rakentamisella jää vaille pohjaa.

Lakiluonnos ei tunnista aurinkovoimarakentamisen luonnetta tai sen mittakaavaa. Teollisen mittaluokan (yli 1 MW) aurinkovoima on Suomessa hyvin uusi ja kehittyvä sähköntuotantomuoto. Teollisen mittaluokan aurinkovoimaloiden rakentaminen on käynnistynyt vasta muutaman viime vuoden aikana. Aurinkovoimalat ovat tähän mennessä olleet pieniä: ensin kapasiteetiltaan alle 10 MW (eli pinta-alaltaan alle 10 hehtaaria), sittemmin hieman kookkaampia. Ensimmäiset suuret (yli 100 MW) aurinkovoimalat valmistuvat vuoden 2025 aikana. Eri puolilla Suomea on suunnitteilla runsas määrä yli 10 ha aurinkovoimahankkeita. Suomen uusiutuvien keräämän hankedatan perusteella suunnitteilla olevista 255:sta teollisen mittaluokan aurinkovoimahankkeesta yli 200 ylittää lakiluonnoksessa esitetyn 10 hehtaarin rajan. Sähkön tuotannon lisäämisen näkökulmasta avainasemassa ovat keskikokoiset ja suuret hankkeet: 10 ha tai sitä suuremmat aurinkovoimahankkeet vastaavat noin 99 % suunnitteilla olevasta teollisen mittaluokan aurinkovoimakapasiteetista.

Kaavoitustarpeen tulee perustua hankekohtaiseen vaikutusten arviointiin. On virkamiestyön aliarviointia ajatella, että virkamies ei tunnista kaavoitustarvetta silloin, kun alueella on kaavamennettelyä vaativia yhteensovitettavia toimintoja. Muutettavaksi esitetty rakentamislain 46 § on johtamassa juuri turhaan ylisääntelyyn. Esitetty kiristys aurinkovoimakaavoitukseen tulee työllistämään merkittävästi kaavoittajia ja kaavoituskonsultteja. Lain jatkovalmistelussa tulee arvioida vaikutuksia kaavoittajien työkuormaan ja vaikutusta muuhun kaavoitukseen.

Luonnoksen 10 ha kaavoitusraja saattaa johtaa hankekoon kasvuun ja keskikokoisten hankkeiden hiipumiseen. Aurinkovoiman hankekehityksessä monet hankkeet päätyvät kannattavuus- ja sijaintisyydestä ihanteelliseen muutaman kymmenen hehtaarin kokoluokkaan. Kohtuuttoman matalan kaavoitusrajan ja kaavoituksesta koituvien lisäkustannusten myötä näiden keskikokoisten hankkeiden kannattavuus heikkenee, jolloin hankekehittäjille on suotuisampaa keskittyä huomattavasti nykyistä suurempiin ja harvalukuisempiin hankkeisiin. Suomen uusiutuvien keräämän hankedatan mukaan suunnitteilla olevista 255:sta aurinkovoimahankkeista noin 150 on niin sanotusti keskikokoisia, eli kooltaan noin 10–100 ha. Kokonaisuuden kannalta olisi järkevää edistää juuri keskikokoisten hankkeiden toteutumista, mutta nyt ehdotettu liian matala kaavoitusraja heikentäisi näiden kannattavuutta ja ajaisi hankekehitystä kohti entistä suurempia aurinkovoimaloita. Hankekoon kasvaessa luonnon, muun maankäytön sekä paikallisen hyväksyttävyyden haastekerroin kasvaa – etenkin kun puhutaan alasta, joka on Suomessa vasta kehittymässä. Samalla moni muutoin otollinen, ja mahdollisesti muulta maankäytölliseltä arvoltaan vähäinen, mutta pinta-alaltaan riittämätön alue jää hyödyntämättä.

Raskaampi lupaprosessi ohjaa väistämättä aurinkovoiman hankekehitystä epäoptimaalisiin ratkaisuihin. Esimerkiksi Englannissa kansallisesti merkittävien ja raskaamman lupaprosessin vaativien hankkeiden raja oli pitkään 50 MW. Keinotekoinen ja kohtuuttoman matala raja johti siihen, että vuosiin Englannissa ei rakennettu yhtäkään kapasiteetiltaan 50–99,9 MW:n kokoista aurinkovoimalaa. Sen sijaan hankekehitys keskittyi joko alle 50 MW tai yli 100 MW kokoisiin hankkeisiin. Tästä syystä rajaa on hiljattain korotettu 100 MW:iin, jonka myötä niin uusien investointien kuin puhtaan sähkön lisäämisen odotetaan vauhdittuvan.

Liian matala kaavoitusraja hidastaa puhdasta siirtymää. Etenkin keskikokoisten aurinkovoimahankkeiden kustannusten nousu, kannattavuuden lasku ja hankkeiden etenemisen hidastuminen tai pysähtyminen vaarantaa osaltaan puhtaan sähköntuotannon lisäyksen. Puhdas

uusiutuva energia on ratkaisijan asemassa niin suurten teollisten investointien houkuttelijana kuin ilmastonmuutoksen torjuna. Aurinkovoiman ja tuulivoiman tuotantohuiput myös osuvat eri ajankohtiin, jolloin ne täydentävät toisiaan ja osaltaan tasapainottavat sähköverkkoa.

Aurinkovoima on sekä Suomen uusiutuvien Päättäjäbarometrin että Energiateollisuuden Energia-asenteet -tutkimuksen perusteella suomalaisten keskuudessa suosituin tapa lisätä kotimaista energiantuotantoa. Aurinkovoimahankkeet etenevätkin usein ilman valituksia ja niiden paikallinen hyväksyttävyys on korkealla tasolla. Aurinkovoimala-alueet ovat tuotantovaiheessa varsin rauhallisia ja hiljaisia, niiden maisemavaikutukset usein rajallisia ja hallittavissa, ja erilaisilla rakentamiskäytöksillä aurinkovoimala voi jopa parantaa paikallisen biodiversiteetin tilaa.

Aurinkovoimaa voidaan myös rakentaa alueille, joiden muu maankäyttöarvo on vähäinen – esimerkiksi vanhoille kaatopaikoille tai entisille soranottoalueille. Pääministeri Orpon hallitusohjelmassa puhutaan aurinkovoimarakentamisen ohjaamisesta juuri joutomaille. Kuitenkin aurinkovoiman rakentaminen esim. entisille kaatopaikoille on usein kalliimpaa kuin vaikkapa peltomaille, ja kaavoitusvelvollisuus lisää kustannuksia edelleen. Tämä vähentää todennäköisyyttä, että kyseisiä alueita hyödynnetään aurinkovoimaan. Täten liian matala 10 ha kaavaraja olisi toteutuessaan hallitusohjelman vastainen. Mikäli matala kaavaraja kuitenkin toteutuu, pitäisi joutomaille rakentamiseen luoda oma kannustimensa.

Suomen uusiutuvat esittää, että kaavoitusrajan tulisi olla merkittävästi lakiluonnoksessa kirjattua 10 hehtaaria korkeampi. Hyvänä vedenjakajana toimisi YVA-laissa määritelty yhtenäisen alueen pysyväisluonteisen muuttamisen 200 hehtaarin raja (aurinkovoimalle ei ole YVA-laissa määritetty omaa rajaa, joten sille tyyppillisesti sovelletaan tätä metsämaan muuttamisen rajaa). Tämä jättäisi yhä mahdollisuuden tarkastella kunkin aurinkovoimahankkeen ominaispiirteitä ja tehdä perustellut päätökset tarvittavista lupamenettelyistä tapauskohtaisesti ja toisaalta edelleen jokin muu tekijä kuin alueen koko voisi laukaista kaavan tarpeen. Näin ollen esimerkiksi kauempana asutuksesta sijaitsevat joutomaat saataisiin helpommin ja nopeammin puhtaan energiantuotannon käyttöön, kun taas esimerkiksi lähempänä asutusta sijaitsevat kohteet voitaisiin edelleen arvioida tarkoituksenmukaisuuden perusteella joko kaavoitettaviksi tai rakentamisluvan varassa eteneviksi. Tarvittavat muut selvitykset ja vaikutustenarvioinnit teetetäisiin asiaankuuluvasti, kuten nykyäänkin.

RAKENTAMISLUVAN MÄÄRÄAJAN KULUMINEN

Esitämme, että lakiluonnoksen jatkotyöstössä rakentamislakiin säädetään, että rakennusluvan määräaika alkaa vasta kaavan saatua lainvoiman. Pidämme äärimmäisen tärkeänä nykyistä rakentamislain 184 §, jonka mukaan tuulivoimaosayleiskaava-alueelle ja asemakaava-alueelle voidaan myöntää rakentamislupa ennen kuin kaava on saanut lainvoiman. Tämän hyvä puoli on, että valitusajat kuluvat samaan aikaan ja mikäli rakentamisluvasta ja kaavasta valitetaan, voidaan valituksia käsitellä samanaikaisesti. Haasteena tällä hetkellä kuitenkin on muutoksenhakutuomioistuimien pitkät käsittelyajat. Mikäli rakentamisluvasta ei valiteta, rakentamisluvan määräaika alkaa kulua heti luvan tultua lainvoimaiseksi, vaikka sen sallima kaava olisi muutoksenhakutuomioistuimen käsittelyssä ja rakentaminen on mahdollista vasta kaavan lainvoimaisuudesta. Nykyiset muutoksenhakutuomistuin-käsittelyt kestävät vuosia, jolloin valtaosa rakentamisluvan määräajasta voi kulua ennen kuin kaava on saanut lainvoiman. Tästä syystä olisi perusteltua säätää, että rakentamisluvan määräaika alkaa kulua vasta kun sitä ohjaava sen ehtona oleva kaava on saanut lainvoiman.

Esitämme myös, että samaan pykälään lisätään aurinkovoimaosayleiskaava. Nyt rakentamislain poikkeus koskee ainoastaan asemakaavoja ja tuulivoimayleiskaavoja. Siten jos aurinkovoimapuisto perustuu yleiskaavaan, ei rakennuslupia voida myöntää ennen kuin kaavapäätös on saanut lainvoiman. Vaikka em. rakennusluvan määräajan kulumiseen liittyvää problematiikkaa ei tällöin synny, seuraa se, että kaavapäätöksen tulisi saada lainvoima ennen rakennusluvan myöntämistä, jonka jälkeen jouduttaisiin mahdollisesti odottamaan erillinen hallintoprosessi tätä koskien. Tämä hidastaa hankkeiden toteutumista ja siten Suomen uusiutuvan sähköntuotannon lisäämistä.

Luonnos uudeksi alueidenkäyttöasetukseksi viimeistellään ja siitä pyydetään lausunnot syksyllä 2025. Jos haluatte jo nyt antaa siitä kommentteja niin voitte tehdä sen tässä.

-

Mikkonen Anni
Suomen uusiutuvat ry